

i 'vos musae,

extremities,

t in secundo

urres ac

in

ie

533. CERTABANT zeugma: potest et ad Latinos et ad Troianos referri.

534. CAVAS patulas.

DENSI TELA pro 'tela densa'.

536. FLAMMAM ADFIXIT adfectate: debuit enim dicere, adfixit aut facem aut malleolum, non flammam.

QVAE PLVRIMA VENTO gliscens et magna facta per ventum.

537. HAESIT ADESION non iam adesio, sed quos exedit adhaerendo, id est 'haesit et adedit' vel 'adesos reddidit'.

538. MALORVM VELLE FVGAM honestissima elocutio.

540. PESTE incendio, ut (5.683) *et toto descendit corpore pestis*.

544. VNVS subaudis 'et alter': nam non procedit 'unus Helenor et Lycus elapsi'. ELAPSI scilicet non mortem, sed turris ruinam.

546. MAEONIO REGI aut proprium patris nomen est, aut cognominem eum filio intellegamus, quia, ut supra (362) diximus, cum filii vel patris nomen praemittitur et aliud tacetur, cognomines eos esse intellegimus.

FVRTIM SVSTVLERAT ex stupro educaverat: hinc est (G.4.346) *et dulcia furta*.

547. VETITISQVE AD TROIAM MISERAT ARMIS secundum

quosdam 'vetitis fato', quia stare Troia Donatum (Verg. 97) 'vetitis fato'; diutius vetabatur;

2.385; Abstr. AD

; Macr. Sat. 6.1.18

no FΣ primos EY

Y) σ = WN(U)

s Ennius secundum

11 fixae... domo-
oll. (cf. app. inf. ad
γ mobiles ut in .ii.
14 mobiles... altas
FΘ subsideratque
s coll. fixae ut item

num Pb

533 zeugma] cf. Serv. in E. 9.1, in A. 1.120, 502, 2.503, 3.133, 260, 359, 5.111, 12.316, 436; DS in A. 1.144, 4.131, 8.717, 12.576; Don. in An. 33, 494, Eu. 12, 611, Ad. 927, Ph. 267, 408, 836

536 adfectate] cf. Serv. in G. 1.8, in A. 3.221, 12.90

537 id est...reddidit] cf. Serv. in A. 9.762

538 honestissima elocutio] cf. Serv. in A. 1.47, 147, 3.177, 269, 4.234, 7.541, 8.107, 454

540 PESTE incendio] cf. Serv. in A. 4.90, 5.683, 10.55; Tib. Don. 2.259.17; AAP 557

544 subaudis] cf. Serv. (et test.) in A. 9.262

546 aut proprium...intellegimus] cf. Serv. (et test.) in A. 9.360 | FVRTIM...ex stupro] cf. Sen. Tro. 342; Quint. DMin 18.3, 5

547 secundum Donatum] cf. Serv. in E. 1.24, in G. 4.345, in A. 3.535

534 4 TELA F om. Σ

536 7 QVAE...ventum FΣPa² om. Pa | PLVRIMA VENTO FPa²γ PLVRIMA V. ΔPc plurimum au Q[F] plurimum (plurima W) aut σ | et FΣ aut σ uetet E

537 8 ADESION Σ adesit F adhesit PbY | 9 haesit et scripsi hesitat F (sed cf. Serv. ad 762)

540 11 corpore FΘΓ c. PaPc

544 12 non Σ Nam (sic) F | procedit Σ praecedit F | Lycus elapsi Σ litus F

546 14 MAEONIO AΓ Maeonii F Moenio O | est ΘΓ om. F | cognominem Σ cognomine Fσ | 15 quia... intellegimus FΣW² om. W | patris Σ patri F | 16 intellegimus FPa² intellegamus ΘΓ (sed cf. Serv. ad 362)

547 18 TROIAM...ARMIS F T. M. A. Σ | 19 fato Σ facto F | quia (qui F)...vetabatur (= DS) FPc | 20 diutius Pc deutius F

- sed melius lege militari intellegimus, quia servi a militia prohibebantur: unde in Deiotariana (8.24) purgat hoc Cicero, cum fuisset obiectum inter equites quos Deiotarus miserat Caesari, unum servum fuisse. Vergilium autem novimus trahere aliqua de historia. servos sane numquam militasse constat nisi servitute deposita, excepto Hannibalis tempore, cum post Cannense proelium in tanta necessitate fuit urbs Roma ut ne liberandorum quidem servorum daretur facultas.

548. ENSE NVDO id est 'stricto'.

| ense levis ' <levis> armaturae' [est]; nudo autem 'stricto' vel
| 'sine vagina.'

- 10 PARMAQVE INGLORIVS ALBA quasi tiro, ut diximus supra (7.796),

| quia picta arma iam probati in bellis habebant.

| 551. VT FERA quidam pardum significari volunt.

556. LONGE MELIOR LYCVS ergo et Helenor bonus.

INTER 'per', ut (7.30) hunc inter fluvio Tiberinus amoeno.

- 15 558. PRENDERE SAXA MANV quia tunc alti non erant muri, sed ad impetum tantum repellendum, ut etiam Sallustius ostendit (H. 1.111), ubi Sertorium umeris sublatum per muros ascendisse commemorat.

559. CVRSV TELOQVE SECVTVS nimiam eius ostendit celeritatem, qui potuit telum missum consequi: nam hoc dicit, cum praemisso telo ad hostem venit: Statius

- 20 (Th.6.568) et emissum cursu comprehendere telum.

547 lege militari] cf. Serv. (et test.) in A. 9.192 | trahere... de historia] cf. Serv. in A. 1.487, 3.46, 96, 566, 6.378, 8.562, 693, 713, 10.92, 800, 11.642, 743; DS in A. 3.438, 11.540 | servos... facultas] cf. Isid. Or. 9.3.38 | militasse... deposita] cf. Liv. 22.11.8, 57.11, 23.35.6, 24.10.3, 14.3; Vell. 2.111.1; Suet. Aug. 25.2; Flor. 2.6.23; App. BC 1.49.212; Cass. D. 55.31.1, 56.23.3; Macr. Sat. 1.11.30-34; Isid. Or. 9.3.38 | excepto... proelium] cf. Fest. 511.5; Liv. 22.11.8, 57.11, 61.1-2, 23.35.6, 24.10.3, 14.3

548 NVDO... stricto] cf. Serv. in A. 2.334; Tib. Don. 2.259.32; Ansil. ST 331, 337

556 INTER per] cf. DS (et test.) in A. 9.418

559 nimiam... consequi] cf. Tib. Don. 2.260.25

548 ad NVDO: stricto aut sine vagina ss. T | ad ALBA: quia probati in bello milites solebant habere arma picta ss. T

551 quidam... volunt mg. T

547 1 sed Σ melius (sic) F | lege militari Δ° legebatur milita militare F longe militori Q | intellegimus FT intellegamus θ | quia FA qua Γ | militia FA²T malitia θ | 2 Deiotariana ΔPaPcyW² deiatariana F denotariana Q delotariana σ | 3 Caesari Σ casari F caescari Pb cesa N | 4 sane Σ se F | numquam FΣ Isid. om. A¹ | 5 post Σ Isid. post o F | fuit urbs Roma FΣ fuissent Romani Isid. | 6 ut Σ Isid. aut F | quidem Σ Isid. quidam F

548 8 levis Thilo* leuis F | est F seclusi | stricto T structa (sic) F | 10 PARMAQVE Σ Palmaque F | 11 picta T puto F

551 12 pardum significari T perdum significare F

556 13 LONGE Σ om. F | 14 INTER FΣ iter Q | fluvio... amoeno Fθ fluvio t. a. Γ flumina nota γ

558 15 PRENDERE Γ Praetendere F PENDERE θ | SAXA FΔPaEN saxu QPb tecta W Verg. | ad FA° om. Q | tantum Δ° om. FQ | 16 umeris FΔPa²γσ umeri τ

559 18 celeritatem FA° caclaritatem Q | qui Σ quia F | 19 missum... telum FΣW² om. W | 20 emissum F Stat. missum Σ | comprehendere telum FA² comprehendere telum θΓ comprehenderet N deprendere telum Stat.